യോഗവാസിഷ്ഠഃ/പ്രകരണമ് 4✓
(സ്ഥിതിപ്രകരണമ്)/സർഗം 22✓

ശ്രീവസിഷ്ഠ ഉവാച .

ജന്തോഃഖ് കൃത-വിചാര+സ്യ വിഗല+ദ്യൃ+ത്തി-ചേതസഃ .
മനനംൻ ത്യജതോ+ ജ്ഞാത്വാ കിംഞ്ചിത്/പരി-ണതാ+ത്മനഃ .. 1

ദൃ+ശ്യം/ സംൻ/ത്യജതോ ഹേയ-മുപാ-ദേയ-മുപേ-യുഷഃ .
ദ്രഷ്ടാരം/ പശ്യതോ/ ദൃ+ശ്യ/മ+ദ്രഷ്ടാര-മപ+ശ്യതഃ .. 2

ജാഗർ/ത+വ്യേ പരേ ത+ത്ത്വേ ജാഗരൂക+സ്യ ജീവതഃ .
സുപ്തസ്യ ഘന-സംമോഹ-/മയേ സംസാര-വർ+ത്മനി .. 3

പര്യ+ന്താ+ത്യ+ന്ത-വൈരാഗ്യാത്-സര-സേ+ഷ്വര-സേ+ഷ്വപി .
ഭോഗേ+ഷ്വാഭോഗ-ര+മ്യേഷു വിര+ക്ത+സ്യ നിരാ-ശിഷഃ .. 4

വ്രജ+ത്യാത്മാമ്/ഭസൈ-ക+ത്വംഞ്/ ജീർണംഞ്-ജാ+ഡ്യേ നഭ+സ്യലമ് .
ഗല+ത്യപ-ഗതാ-സങ്ഗേ ഹിമാ-പൂര ഇവാ-തപേ .. 5

തരങ്ഗി-താസു ക+ല്ലോല-ജല-ലോലാ+ന്ത-രാസു ച .
ശാ+മ്യ+ന്തീ+ഷ്വഥ തൃഷ്ണാസു നദീ+ഷ്വിവ ഘനാ+ത്യയേ .. 6

സംസാര-വാസനാ-ജാലേ ഖഗ-ജാല ഇവാ-ഖുനാ .
ത്രോടിതേ/ ഹൃദയ+ഗ്ര+ന്ഥൗ+ ശ്ലഥേ വൈരാ+ഗ്യ-രംഹസാ .. 7

കാതകം ഫല-മാസാദ്യ യഥാ വാരി+ പ്രസീദതി .
തഥാ വിജ്ഞാന-വശതഃസ് സ്വഭാവഃസ് സംപ്രസീ-ദതി .. 8

നീരാഗംൻ നിരുപാ-സങ്ഗംൻ നിർദ്വന്ദ്വംൻ നിരുപാ+ശ്രയമ് .
വിനി+ര്യാതി മനോ മോഹാ+ദ്വിഹഗഃഫ് പഞ്ജരാ-ദിവ .. 9

ശാ+ന്തേ സംദേഹ-ദൗരാ+ത്മ്യേ ഗത-കൗതുക-വി+ഭ്രമമ് .
പരി-പൂർണാ+ന്തരംഞ്ച് ചേതഃഫ് പൂർണേ+ന്ദു-രിവ രാജതേ .. 10

ജനിതോ+ത്തമ-സൗ+ന്ദ+ര്യാ/ ദൂരാ-ദസ്ത-മയോ+ന്നതാ .
സമതോ-ദേതി സർവ+ത്ര ശാ+ന്തേ വാത ഇവാർണവേ .. 11

അ+ന്ധ-കാര-മയീ മൂകാ ജാ+ഡ്യ-ജർജരി-താ+ന്തരാ .
തനു+ത്വമേതി സംസാര-വാസ-നേവോ-ദയേ+ ക്ഷപാ .. 12

ദൃഷ്ട-ചിദ്/ഭാസ്കരാ+ പ്രജ്ഞാ/പദ്മിനീ പുണ്യ-പല്ലവാ .
വികസ+ത്യമലോ+ദ്യോതാ+ പ്രാതർ/ദ്യൗരിവ രൂപിണീ .. 13

പ്ര+ജ്ഞാ ഹൃദയ-ഹാരി+ണ്യോ ഭുവനാ+ഹ്ലാദന+ക്ഷമാഃ .
സ+ത്ത്വ-ലബ്ധാഃഫ് പ്രവർ/ധ+ന്തേ സകലേ+ന്ദോ/രിവാം-ശവഃ .. 14

ബഹുനാ+ത്ര കിമു+ക്തേന+ ജ്ഞാത+ജ്ഞേയോ മഹാമതിഃ .
നോദേതി നൈവ യാ+ത്യസ്ത-മഭൂതാ-കാശ-കോശവത് .. 15

വിചാരണാ പരി+ജ്ഞാത+സ്വഭാവ+സ്യോദിതാ+ത്മനഃ .
അനു-ക+മ്പ്യാ/ ഭവ+ന്തീഹ+ ബ്ര+ഹ്മ-വിഷ്ണ്വി+ന്ദ്ര-ശംങ്കരാഃ .. 16

പ്രകടാ-കാര-മ+പ്യന്തർ/നിരഹംങ്കാര-ചേതസമ് .
നാപ്നു-വ+ന്തി വിക+ല്പാസ്തം/ മൃഗ-തൃഷ്ണാ-മിവൈ-ണകാഃ .. 17

തരങ്ഗ+വദിമേ ലോകാഃഫ് പ്രയാ+ന്ത്യാ/യാ+ന്തി ചേതസഃ .
ക്രോഡീ-കുർവ+ന്തി ചാ+ജ്ഞംൻ തേ/ ന+ ജ്ഞം/ മരണ-ജ+ന്മനീ .. 18

ആവിർ/ഭാവ-തിരോ-ഭാവൗ സംസാരോ നേതര+ക്രമഃ .
ഇതി താ+ഭ്യാം സമാ-ലോകോ രമതേ സ നിബ+ധ്യതേ .. 19

ന ജായതേ ന+ മ്രിയതേ കുമ്ഭേ കുമ്ഭ-നഭോ യഥാ .
ഭൂഷിതേ ദൂഷിതേ വാപി/ ദേഹേ ത+ദ്വ-ദിഹാ+ത്മവാൻ .. 20

വിവേക ഉദിതേ ശീതേ മി+ഥ്യാ+ ഭ്രമമ-രൂദിതാ .
ക്ഷീയതേ വാസനാ സാ+ഗ്രേ മൃഗ-തൃഷ്ണാ മരാ-വിവ .. 21

കോ ്ഹംങ് കഥമിദംഞ് ചേതി/ യാവ+ന്ന+ പ്രവി-ചാരിതമ് .
സംസാരാ-ഡമ്ബരംൻ താവ-ദ+ന്ധ-കാരോ-പമം സ്ഥിതമ് .. 22

മിഥ്യാ+ഭ്രമ-ഭരോദ്/ഭൂതം ശരീരം പദമാ-പദാമ് .
ആ+ത്മ-ഭാവനയാ നേദംയ് യഃഫ് പശ്യതി സ പ+ശ്യതി .. 23

ദേശ-കാല-വശോ+ത്ഥാനി നമ-മേതി ഗത+ഭ്രമമ് .
ശരീരേ സുഖ-ദുഃഖാനി യഃഫ് പ+ശ്യതി സ പ+ശ്യതി .. 24

അപാര-പര്യ+ന്ത-നഭോ ദിക്കാ-ലാദി+ക്രിയാ+ന്വിതമ് .
അഹ-മേവേതി സർവ+ത്ര യഃഫ് പ+ശ്യതി സ പ+ശ്യതി .. 25

വാലാ+ഗ്ര-ല+ക്ഷ-ഭാഗാ+ത്തു കോടിശഃഫ് പരി-കല്പിതാത് .
അഹം/ സൂ+ക്ഷ്മ ഇതി+ വ്യാപീ/ യഃഫ് പശ്യ-തിസ പ+ശ്യതി ..26

ആ+ത്മാന-മിതര+ച്ചൈവ/ ദൃഷ്ട്യാ നി+ത്യാ-വിഭി+ന്നയാ .
സർവംഞ് ചി+ജ്ജ്യോതി-രേവേതി യഃഫ് പ+ശ്യതി സ പ+ശ്യതി .. 27

സർവ-ശ+ക്തി-രന+ന്താ+ത്മാ സർവ-ഭാവാ+ന്തര+സ്ഥിതഃ .
അ+ദ്വി-തീയ+ശ്ചിദി+ത്യ+ന്തർ-/യഃഫ് പശ്യതി സ പശ്യതി .. 28

ആധി+വ്യാധി-ഭയോ+ദ്വിഗ്നോ ജരാ-മരണ-ജ+ന്മ-വാൻ .
ദേഹോ/ഹ-മിതി യഃഫ് പ്രാജ്ഞോ/ ന പ+ശ്യതി സ പ+ശ്യതി ..29

തിര്യ+ഗൂർധ്വ-മധസ്-താ+ച്ച+ വ്യാപകോ മഹിമാ മമ .
ദ്വിതീ-യോന മമാസ്/തീതി/ യഃഫ് പശ്യതി സ പശ്യതി .. 30

മയി സർവ-മിദം പ്രോതം/ സൂ+ത്രേ മണി-ഗണാ ഇവ .
ചിത്തംൻ തു നാഹ-മേവേതി/ യഃഫ് പ+ശ്യതി സ പ+ശ്യതി .. 31

നാഹംൻ ന ചാ+ന്യ-ദസ്തീതി+ ബ്രഹ്-മൈ-വാസ്തി നിരാ-മയമ് .
ഇത്ഥം/ സദ-സതോർ/മധ്യേ യഃഫ് പശ്യതി സ പ+ശ്യതി .. 32

യ+ന്നാമ കിംഞ്-ചി+ത്രൈത്ര/ലോക്യം/ സ ഏവാ-വയവോ മമ .
തരങ്/ഗോ/ബ്ധാ-വിവേ+ത്യന്ത+ര്യഃഫ് പശ്യതി സ പ+ശ്യതി .. 33

ശോ+ച്യാ പാ+ല്യാ മയൈ/വേയം/ സ്വസേയം മേ കനീയസീ .
ത്രിലോകീ പേലവേ+ത്യുച്ചൈ+ര്യഃ പ+ശ്യതി സ പ+ശ്യതി .. 34

ആ+ത്മതാ-പരതേ+ ത്വത്താ-മത്തേ യ+സ്യ മഹാ+ത്മനഃ .
ഭവാ-ദുപരതേ നൂനം/ സ പ+ശ്യതി സുലോചനഃ .. 35

ചേ+ത്യാനു-പാത-രഹിതംഞ് ചിദ്/ഭൈരവ-മയംവ് വപുഃ .
ആപൂരിത-ജഗ+ജ്ജാലംയ് യഃഫ് പ+ശ്യതി സ പ+ശ്യതി .. 36

സുഖംൻ ദുഃഖം ഭവോ ഭാവോ/ വിവേക-കലനാ+ശ്ച യാഃ .
അഹമേ-വേതി വാ നൂനം/ പശ്യ+ന്നപി ന ഹീയതേ .. 37

സ്വാ+ത്മ-സത്താ-പരാ-പൂർണേ/ ജഗ+ത്യംശേന വർതിനാ .
കിം മേ ഹേയംങ് കിമാദേയ/മിതി പ+ശ്യൻഥ്.സുദങ്/ഗരഃ .. 38

അ+പ്ര-തർക്യ-മനാ-ഭാസം/ സ+ന്മാത്ര-മിദ-മി+ത്യലമ് .
ഹേയോ-പാദേയ-കലനാ യ+സ്യ+ ക്ഷീണാ സ വൈ പുമാൻ .. 39

യ ആകാശ-വദേ-കാത്മാ സർവ-ഭാവഗതോ/പി സൻ .
ന ഭാവ-രഞ്ജനാ-മേതി സ മഹാ+ത്മാ മഹേ+ശ്വരഃ .. 40

തമഃഫ്-പ്രകാശ-കലനാ-മു+ക്തഃഖ് കാലാ+ത്മതാംങ് ഗതഃ .
യഃസ് സൗമ്യഃസ് സുസമഃസ് സ്വസ്ഥസ്/തംൻ നൗമി പദ-മാഗതമ് ..41

യ+സ്യോ-ദയാസ്ത-മയ-സംങ്-കലനാ-കലാസു
ചി+ത്രാസു ചാരു-വിഭവാസു ജഗദ്/ഗതാസു .
വൃത്തിഃസ് സദൈവ സകലൈക+മതേ/രന+ന്താ
തസ്മൈ/ നമഃഫ് പരമ-ബോധ-വതേ ശിവായ .. 42

ഇ+ത്യാർഷേ ശ്രീവാസിഷ്ഠ-മഹാരാമായണേ വാല്മീകീയേ+ സ്ഥിതി+പ്രകരണേ
അനുത്തമ-പദ-വി+ശ്രാന്തി-വർണനംൻ നാമ+ ദ്വാവിംശഃ സർഗഃ .. 22 ..

63Oo
****
CHECKED BY GURU P.R.IYER
13.10.2023